

Vågå kommune

Gjeldsrapport - januar 2026

Innholdsfortegnelse

Forbehold

Side	Sidetall
Nøkkeltall I	3
Nøkkeltall II	4
Finansreglement I	5
Finansreglement II	6
Rentebindingstid	7
Kapitalbindingstid	8
Forfall kommende 12 mnd.	9
Renteeksponert gjeld	10
Renteprognose	11
Utvikling i nøkkeltall	12
Fordeling av motparter og produkter	13
Utvikling lånegjeld	14
Opptak nye lån og refinansieringer	15
Markedskommentar	16
Markedsdata	17
Stamdata	18
Ordliste	19

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre kunder, ikke for offentlig publikasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om kunders eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer iht. selskapets gjeldende retningslinjer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, rentevilkår og risiko kan ha endret seg etter rapporteringsdato.

Historiske rentevilkår i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig rentevilkår. Fremtidige rentevilkår vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, konkurranseutsetting, kundens risikoramme, samt kostnader ved lån/verdipapirer.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere, Stamdata og kunde. BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges.

BCM vil sjekke av status mot kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er kunden selv som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av kunden.

BCM mottar ikke returprovisjon eller tilskyndelser fra tredjeparter og selskapets eneste inntektskilde er kunden.

Nøkkeltall	31.01.2026	Forklaring
Totalgjeld	634 298 672	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.
Rentebindingstid (år)	0,83	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast.
Vektet gjennomsnittrente (%)	4,10	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserate må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.
Kapitalbinding (år)	12,01	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.
Andel grønne lån	0,70 %	Nøkkeltallet viser andel lån og obligasjoner med grønn rente.

Nøkkeltall	31.01.2026	Forklaring
Derivat volum (% av gjeld)	0,00 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) (%) i forhold til lånevolum.
Rentebinding under 1 år	77,34 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.
Kapitalbinding under 1 år	0,03 %	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.
Rentesensitivitet (1% økning)	4 905 529	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p.a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået.

Nøkkeltall	31.01.2026	Finansreglement	Kontroll
Rentebinding under 1 år	77,34 %	Min. 20%	OK
Rentebinding over 1 år	22,66 %	Min. 20%	OK
Vektet rentebindingstid (år)	0,83	0 - 5	OK
Kapitalbinding under 1 år	0,03 %	Maks. 40%	OK
Vektet kapitalbindingstid (år)	12,01	Bør være over 1	OK
Største lån	19,30 %	25 %	OK

* Krav knyttet mot renteeksponert gjeld

*Tall i parentes i kontrollkolonnen er knyttet mot netto renteeksponert gjeld

Finansreglement

Kontroll

Det kan kun tas opp lån i norske kroner

Ikke aktuelt

Det skal innhentes minst 2 eller 3 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere

OK

Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall

OK

Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån)

OK

Det er adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet

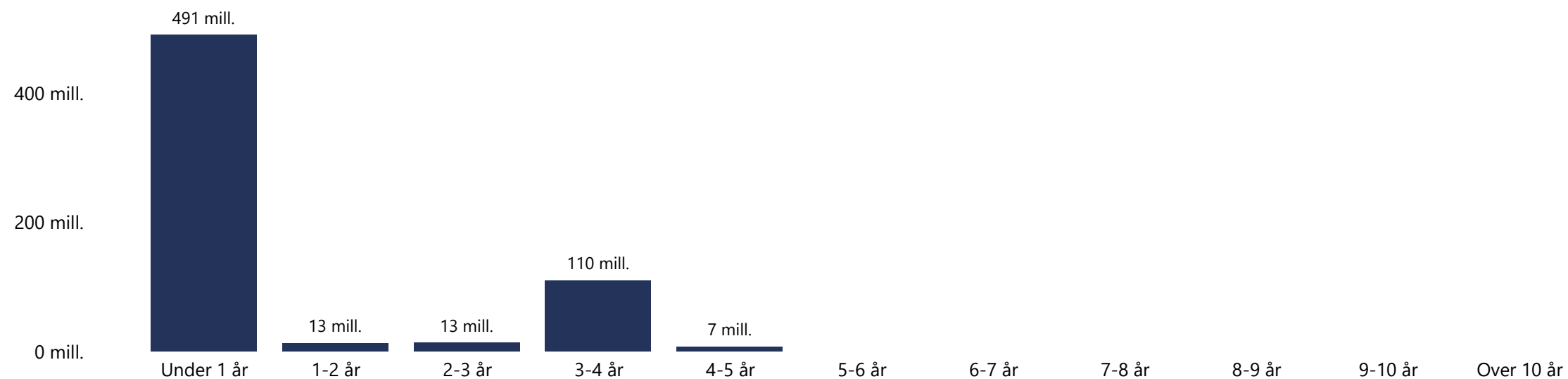
OK

Kommunen har anledning til å ta i bruk rentebytteavtaler (renteswap) som rentesikringsinstrument

Ikke tillatt

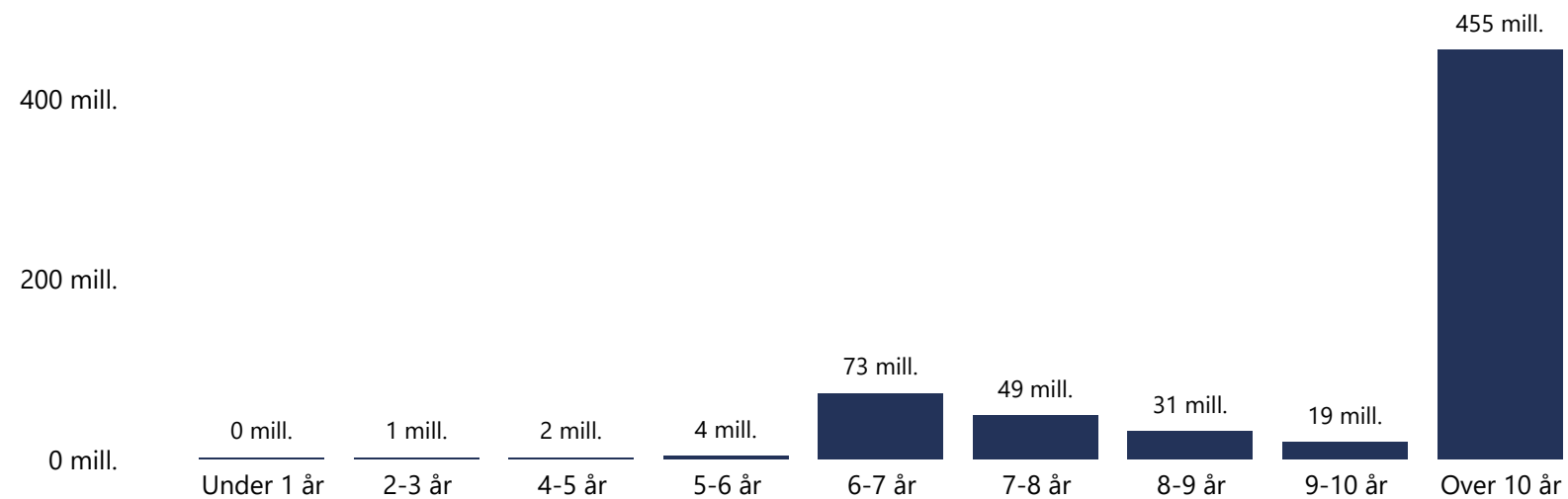
Intervall	Pålydende NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1 % renteøkning
0 til 1 år	490 552 900	0,06	77,34 %	77,34 %	4 905 529
1 til 2 år	12 857 480	0,04	2,03 %	79,36 %	5 034 104
2 til 3 år	13 287 820	0,06	2,09 %	81,46 %	5 166 982
3 til 4 år	110 124 598	0,63	17,36 %	98,82 %	6 268 228
4 til 5 år	7 475 874	0,05	1,18 %	100,00 %	6 342 987
Over 5 år	-	-	-	100,00 %	6 342 987
Hele porteføljen	634 298 672	0,83	100,00 %	100,00 %	6 342 987

Rentebindingsintervall i NOK

Forfallsintervall	Pålydende NOK	Kapitalbindingstid	Andel	Akkumulert andel
0 til 1 år	168 611	0,00	0,03 %	0,03 %
1 til 2 år	-	-	-	0,03 %
2 til 3 år	1 433 454	0,00	0,23 %	0,25 %
3 til 4 år	-	-	-	0,25 %
4 til 5 år	2 159 084	0,02	0,34 %	0,59 %
Over 5 år	630 537 523	11,99	99,41 %	100,00 %
Hele porteføljen	634 298 672	12,01	100,00 %	100,00 %

Forfallsintervall i NOK

(Tom)

Forfall kommende 12 mnd.

(Tom)

Navn

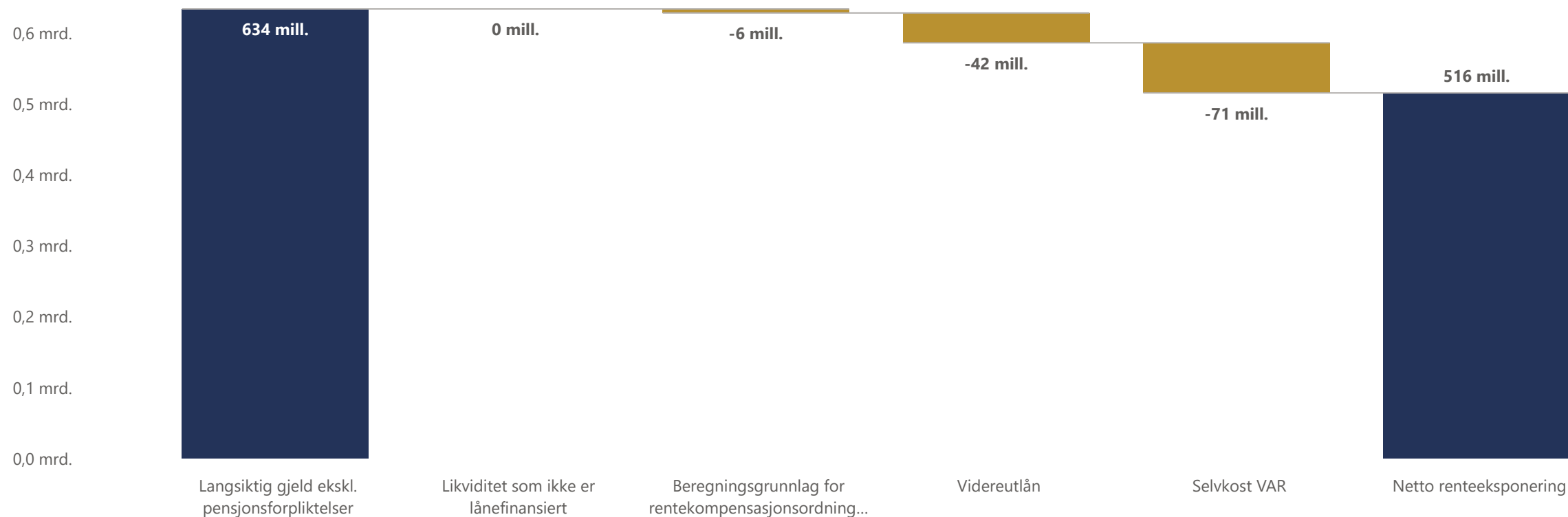
Lånenummer

Hovedstol

Forfallsdato

Rente

Motpart

	Pålydende NOK	% av netto renteeksponering	I % av brutto gjeld	Rentebinding
Netto renteeksponering	515 791 294	100,00%	81,32 %	1,02
Andel fastrente (rentebinding > 1 år)	143 745 772	27,87 %	22,66 %	
Andel gjeld med renterisiko	372 045 522	72,13 %	58,65 %	

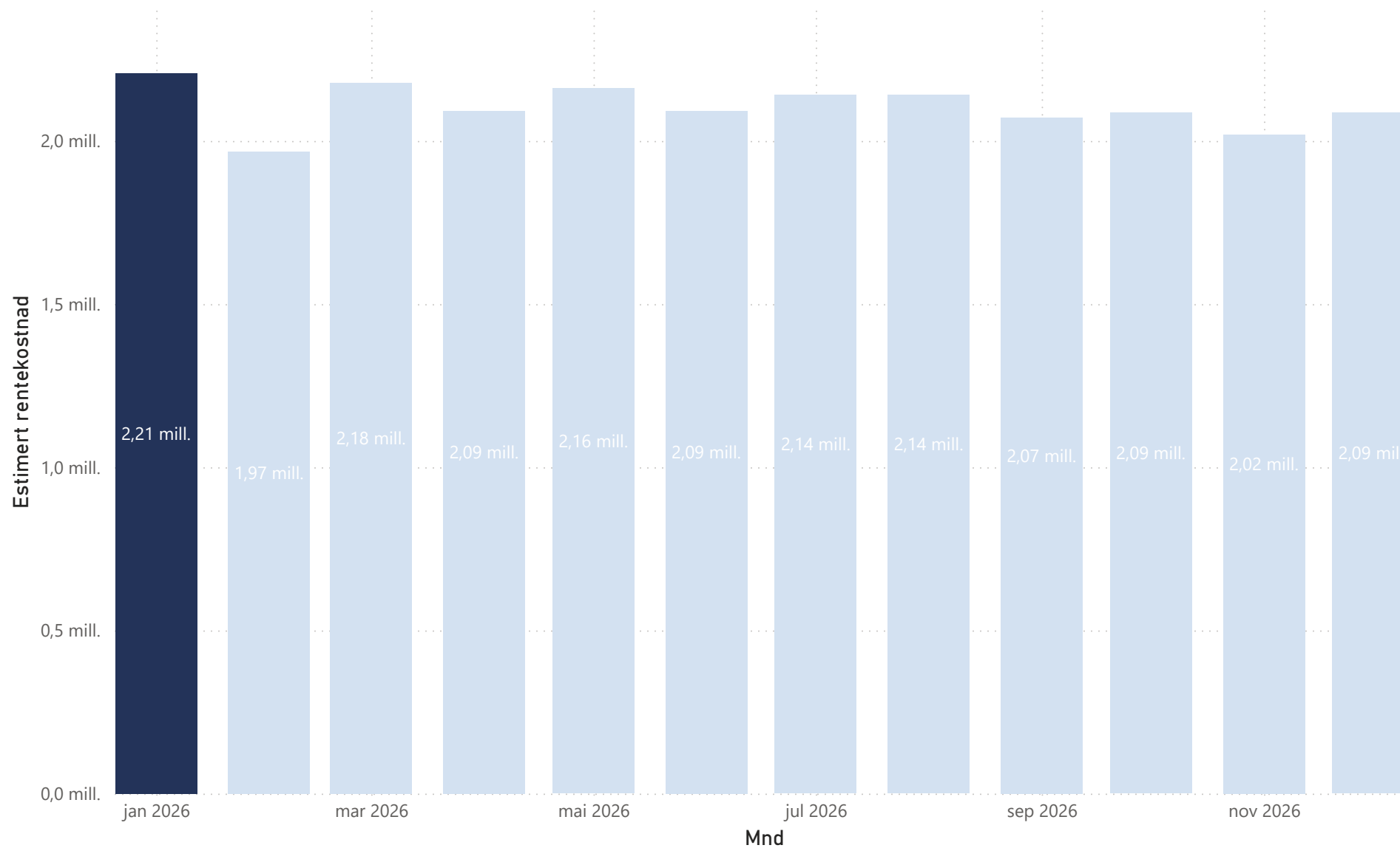
Kilde: BCM (langsiktig gjeld, likviditet og videreutlån), KOSTRA per juni 2025 (det kan forekomme feil i kommunens innrapporterte tall til KOSTRA)

Dersom kommunen har krav til renteeksponert gjeld i finansreglementet, er kommunens egne tall benyttet

Dersom likviditet som ikke er lånefinansiert har verdi 0 vil netto renteeksponering tilsvare renteeksponert gjeld

Estimerte rentekostnader for inneværende år

Periode ● Historisk ● Prognose

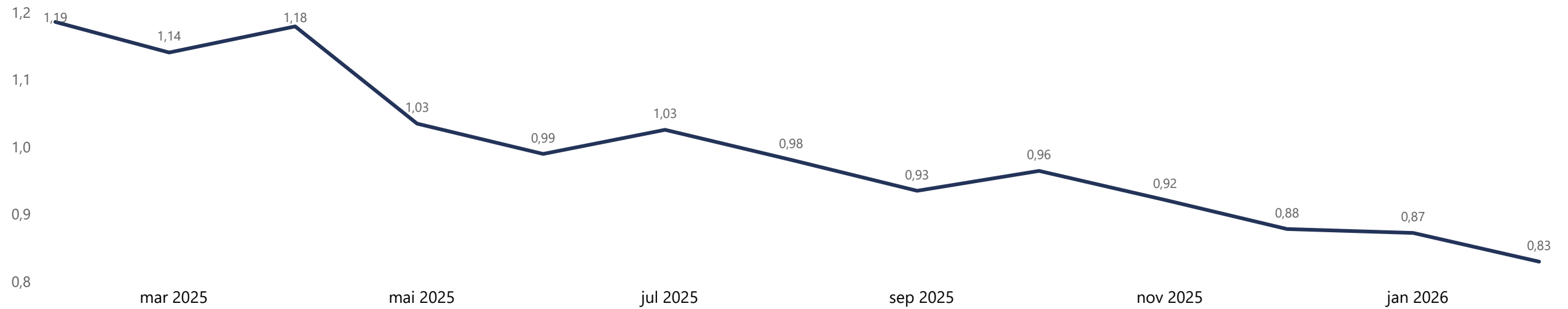
Estimerte rentekostnader er lånerente multiplisert med hovedstol for hvert lån. For prognoseperioden er andel flytende gjeld justert for endringer i 3 mnd. NIBOR basert på siste tilgjengelige pengepolitiske rapport fra Norges Bank.

Estimert kalkylerente for selvkost er kalkulert basert på 3 mnd. NIBOR-prognose fra Norges Bank + 0,70%.

Estimert kalkylerente for selvkost 2026

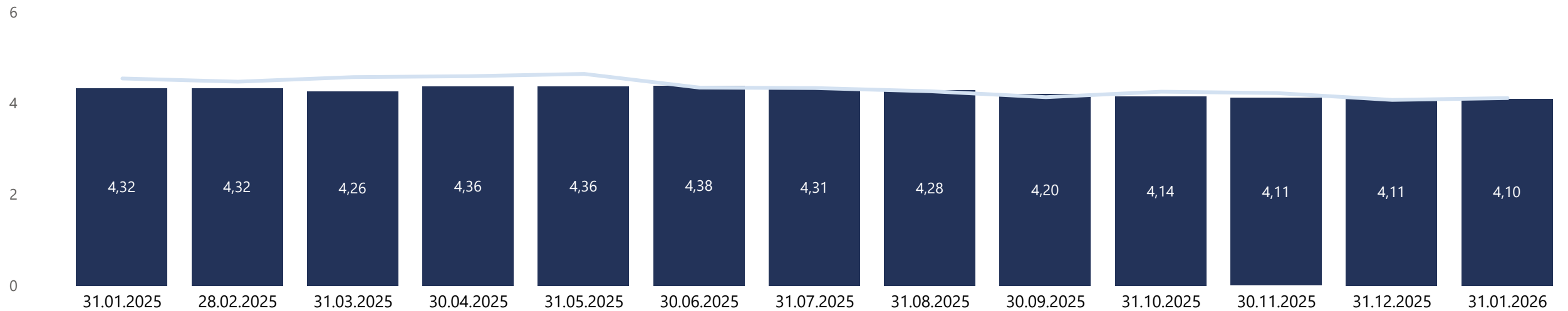
4.74 %

Rentebindingstid (år)

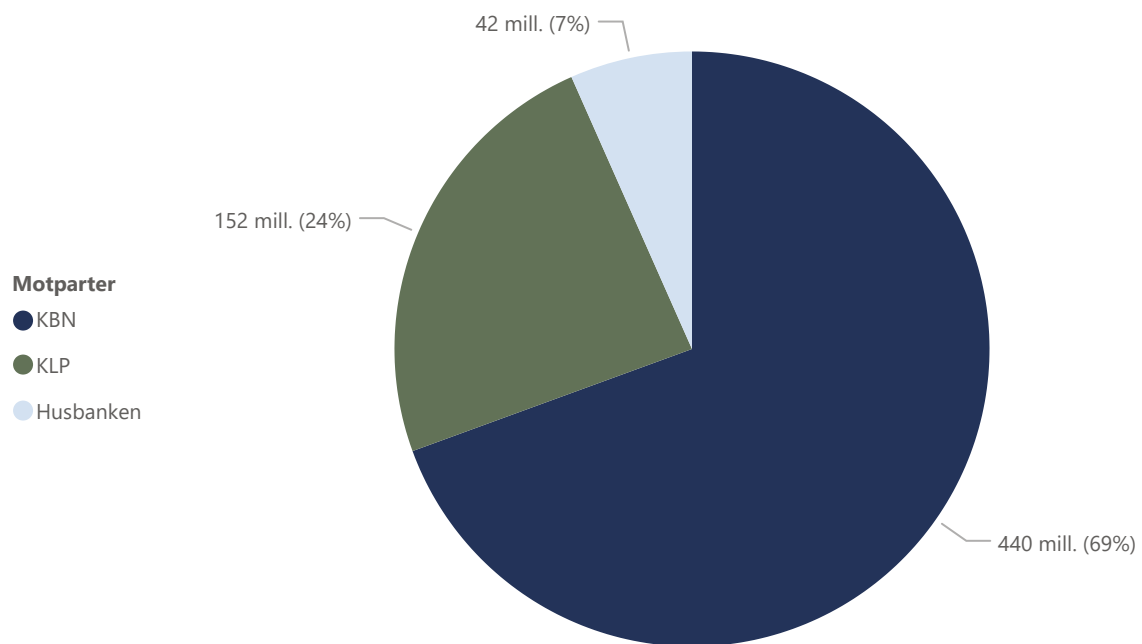

Gjennomsnittrente

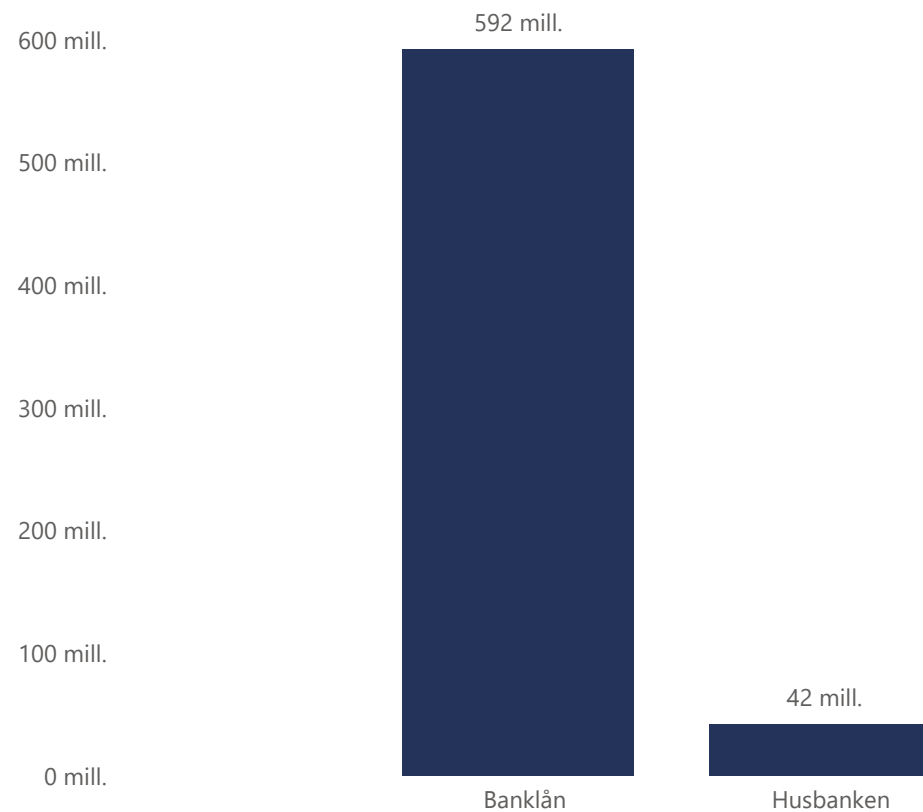
● Gjennomsnittrente ● NIBOR3M

Gjeld fordelt på ulike motparter

Gjeld fordelt på ulike produkter

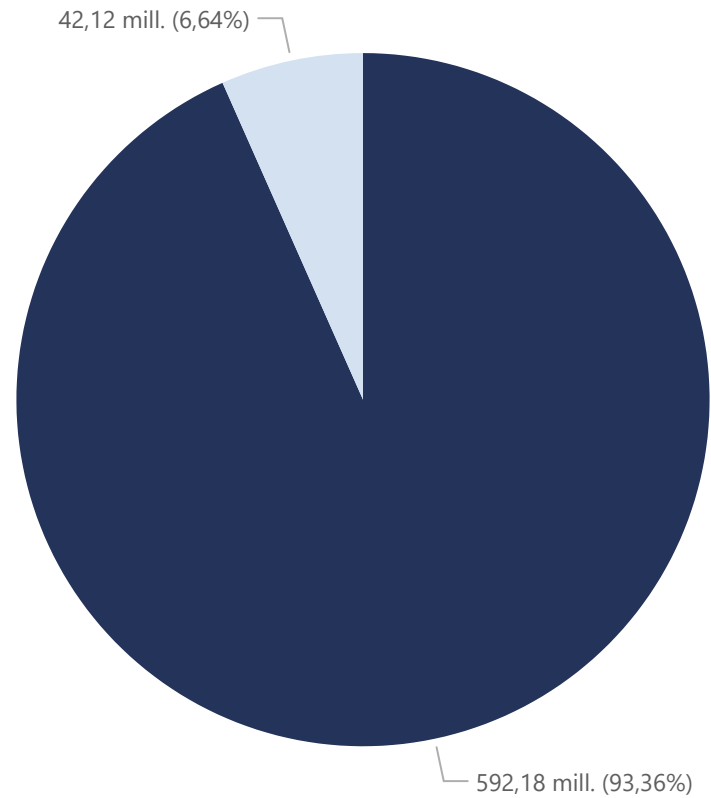

* Dersom kommunen har rentebytteavtaler (Swap) vil dette fremkomme som et positivt tall - men det bidrar ikke til økning av totalt gjeldsvolum.

* Rentebytteavtaler vil også hensynstas i kakediagrammet

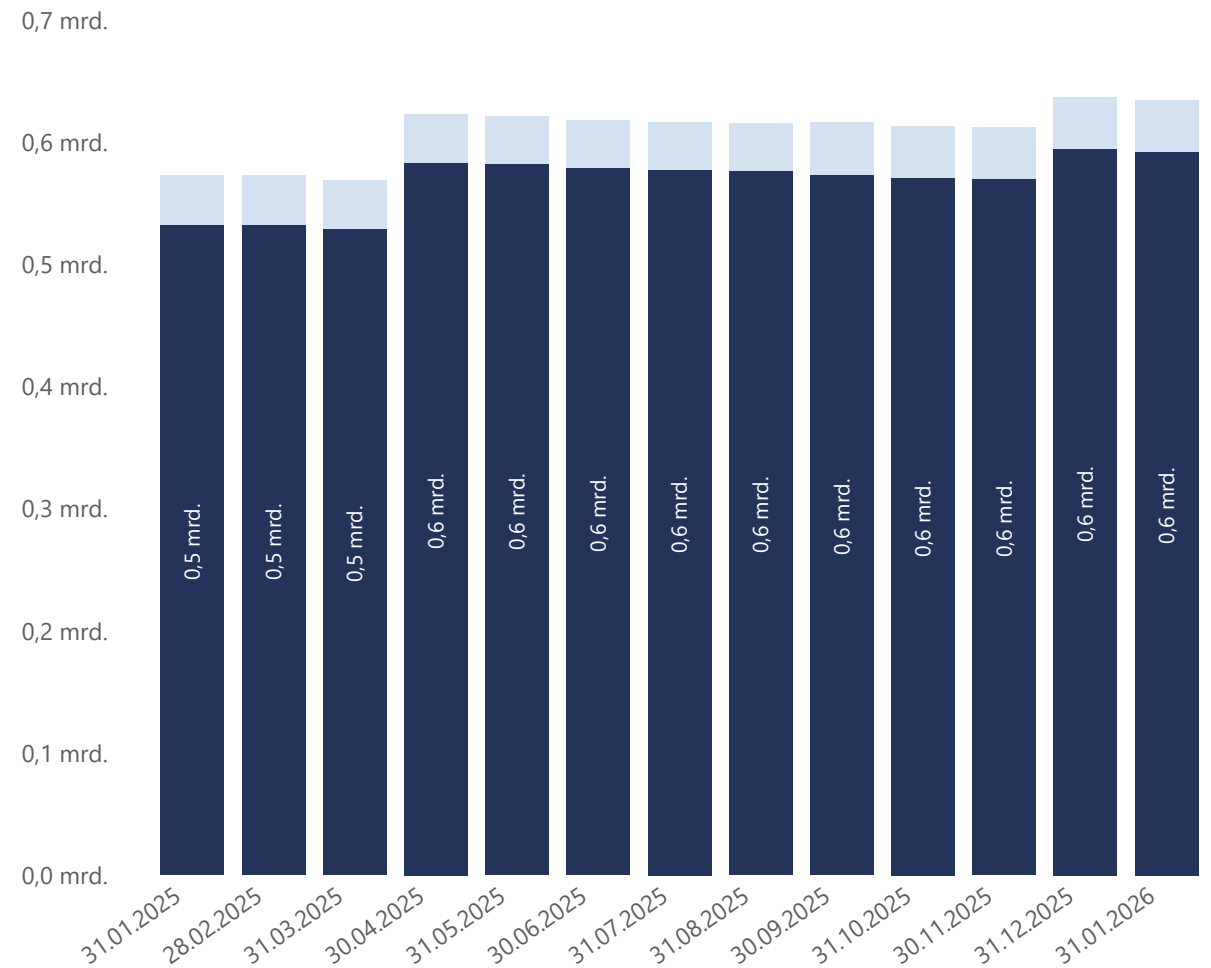
Fordeling mellom investerings- og husbanklån

Formål ● Investeringslån ● Husbanken

Utvikling lånegjeld

● Investeringslån ● Husbanken

(Tom)

Opptak nye lån og refinansieringer i år

(Tom)

Ny motpart

Dato
▲

Beløp

Rente/margin

Forfall

Lånenummer

Kommentar

Markedskommentar

31.01.2026

Markedskommentar

Vi er kun en måned inn i det nye året, men det føles allerede som det har vart i en evighet. I løpet av få uker har vi sett det meste innenfor «geopolitiske spenninger». Vi snakker om Trump og Venezuela, Grønland, Iran. Samtidig er situasjonen rundt Russland og Ukraina fremdeles uavklart. Til tross for dette, har markedene gitt full gass og det er igjen risk-on i de fleste markeder. Vi ser at aksjemarkedene løfter seg mot nye høyder, samtidig som at råvarer trekker oppover. Oljeprisen fikk et kraftig løft etter nyheter om en amerikansk armada med retning Iran. Samtidig har gull og sølv steget til nye rekordnivåer. Nå kan man si at gullprisen ofte får seg et løft i nervøse tider, men oppgangen vi har sett de siste ukene er også mye momentdrevet.

I rentemarkedene er det også risk-on og kredittmarginene kryper stadig nedover. Det er ennå ingen nyheter rundt spekulasjonene rundt hvorvidt kommuneobligasjoner skal bli nullvektene, men likevel kryper marginene stadig nedover og ligger nå på samme nivå som obligasjoner med fortrinnsrett som normalt har hatt langt lavere marginer. Statsrenter har også løftet seg. Det er ikke unormalt i tider når pengene strømmer inn i aksjemarkedene at man selger seg ned i statsobligasjoner og får en påfølgende renteoppgang.

Samtidig kan man også trekke frem at tilliten til USA svekkes grunnet den siste periodes støy rundt sentralbanken, tariffen og nå ikke minst truslene om overtagelse av Grønland. Det har også vært en dollarsvekkelse som tyder på at aktører trekker penger ut av USA. Imidlertid er det blitt kjent at Kevin Warsh kan bli ny Fed-sjef etter Powel. Han har lang erfaring fra Fed og er kjent for å være haukete og forhåpentligvis kan han stå imot Trumps press og dermed opprettholde Feds sin status som uavhengig.

Ellers har det vært rentemøter i januar, men det ble som ventet. Fed holdt renten uendret og markedet priser inn et rentekutt først i juni måned. Norges Bank kom heller med ingen overraskelser og sier ikke noe nytt i forhold til forrige møte i desember. Enn så lenge så holder de på 1-2 kutt i løpet av året. Rentebanen fra desember viste at vi først kan se et kutt i juni. Det som taler for at kuttet ikke kommer i juni måned, er blant annet at inflasjonen har vært vanskelig å få ned og faktisk løftet seg ved siste måling.

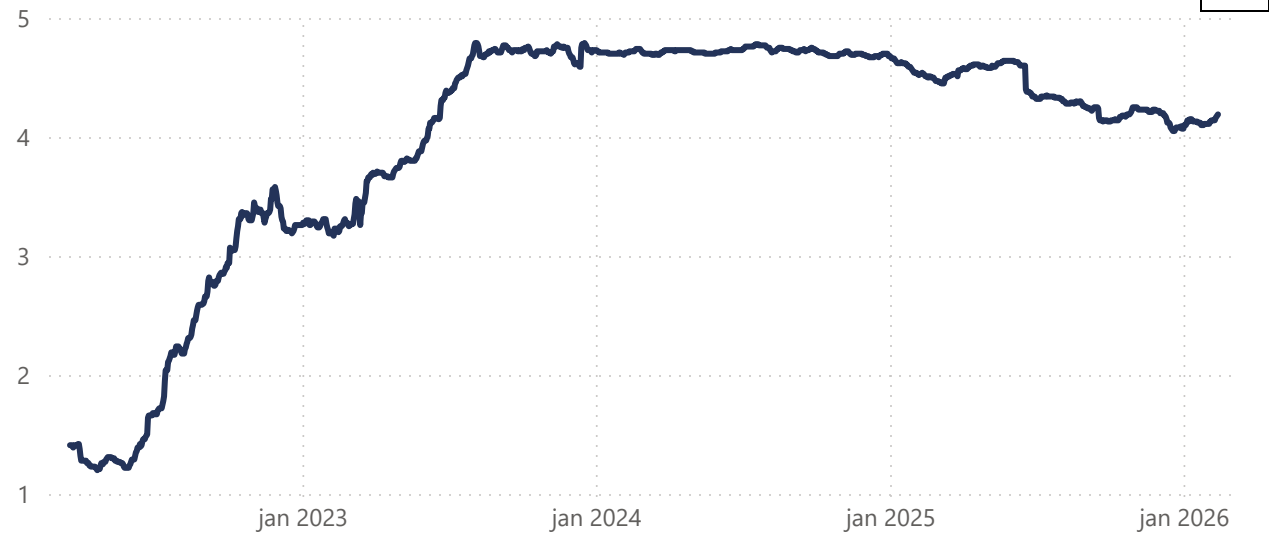
Kjerneinflasjonen kom inn på 3,1 % og samlet inflasjon endte på 3,2 %. Begge deler var over hva som var ventet.

Etterspørselen etter sertifikater og obligasjoner har vært god på starten av året. Kredittmarginene er svært lave sett mot ti-års-snippet for obligasjoner med løpetid 1 til 10 år. Styringsrenten er på 4% og pengemarkedspåslaget har lagt under Norges bank sin prognose på 0,15%, noe som har bidratt til at 3 mnd. NIBOR har holdt seg relativt lav på starten av året. Kombinert med lave kredittmarginer i sertifikatmarkedet – i mange tilfeller negativ margin – gir det gunstige priser i sertifikatmarkedet. Det forventes fra Norges Bank at pengemarkedspåslaget skal øke til 0,20%-0,25% fremover, som vil gi en liten økning i lånerenten selv om Norges Bank holder styringsrenten uendret. Swaprentene har vært mindre volatile, men trendet litt oppover i løpet av januar. PT-renten holder seg uendret på hhv. 4,85 % i KBN og 4,83 % i KLP.

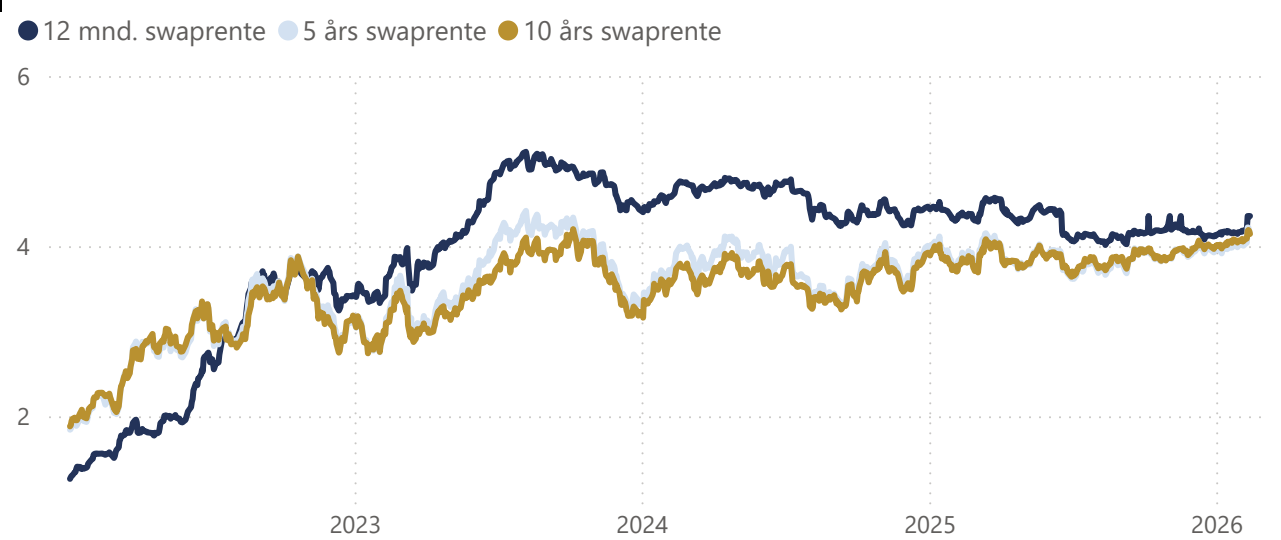
Produkt	Referanserente	Referanserente nivå	Kredittmargin	Indikativ rente*
3 mnd. Sertifikat	3 mnd. Nibor	4,11 %	-0,01 %	4,10 %
6 mnd. Sertifikat	6 mnd. Nibor	4,23 %	0,09 %	4,32 %
12 mnd. Sertifikat	1 års swap	4,16 %	0,13 %	4,29 %
3 år obligasjon	3 års swap	4,02 %	0,24 %	4,26 %
5 år obligasjon	5 års swap	4,01 %	0,31 %	4,32 %
10 år obligasjon	10 års swap	4,07 %	0,39 %	4,46 %

Markedsdata

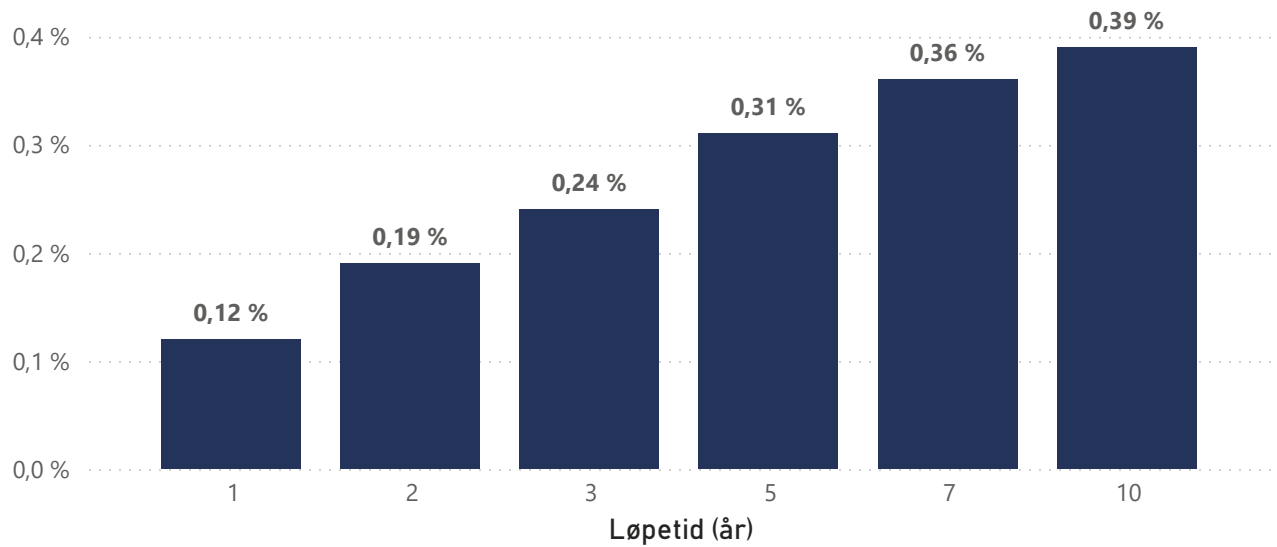
3 mnd. NIBOR

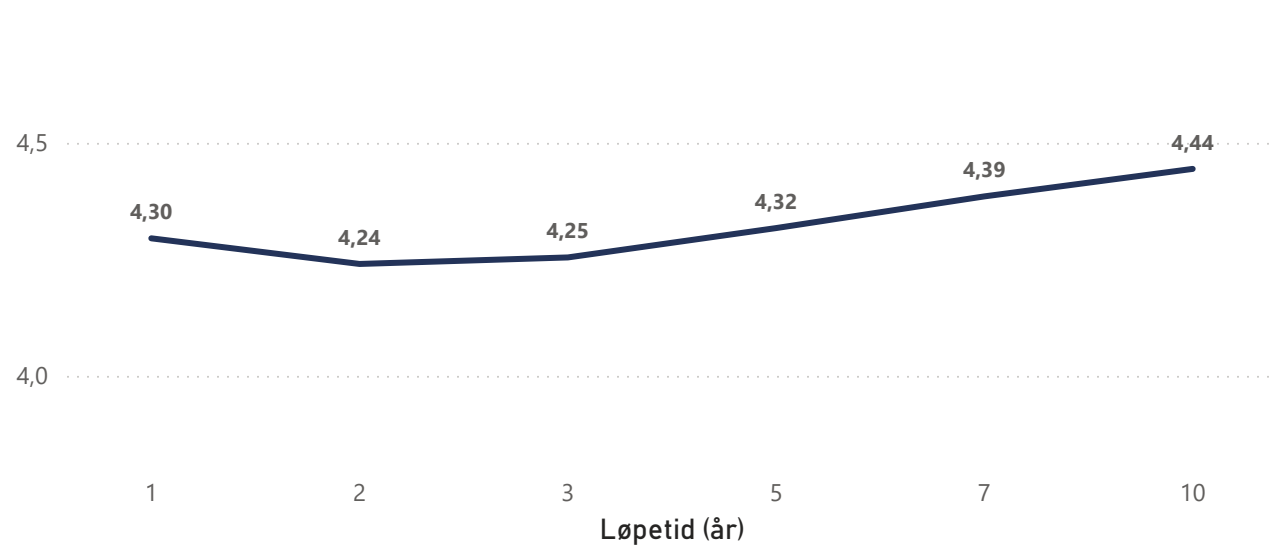
Swaprenter

Kredittmarginer kommunal sektor

Fastrentekurve kommunal sektor

Portefølje & Lånenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Referanserente	Margin	Totalrente	Rentereg. dato	Påløpte renter
KBN				440 365 606			4,0944		-2 172 101,19
20030440	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	25.12.2024	25.06.2032	12 000 000	4,050	0,7000	4,7500	25.03.2026	-52 250,00
20060600	Vågå - KBN - PT rente	15.12.2024	15.12.2036	2 783 325	4,850	0,0000	4,8500	15.12.2036	-17 382,44
20070025	Vågå - KBN - PT rente	15.07.2024	15.01.2037	1 204 142	4,850	0,0000	4,8500	15.01.2037	-2 560,04
20080372	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	11.12.2024	11.03.2039	14 977 034	4,180	0,7000	4,8800	11.03.2026	-103 541,23
20090525	Vågå - KBN - PT rente	08.09.2024	08.09.2039	14 815 215	4,850	0,0000	4,8500	08.09.2039	-289 201,11
20100464	Vågå - KBN - Fast - 15.04.30	15.10.2024	15.10.2040	35 581 461	1,660	0,0000	1,6600	15.04.2030	-172 273,57
20110593	Vågå - KBN - PT rente	21.10.2024	21.10.2041	5 902 720	4,850	0,0000	4,8500	21.10.2041	-80 002,07
20130353	Vågå - KBN - Fast - 15.04.30	15.10.2024	15.10.2043	25 974 505	1,660	0,0000	1,6600	15.04.2030	-125 759,90
20100463	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	26.11.2024	28.08.2045	5 410 195	4,230	0,7000	4,9300	26.02.2026	-48 899,15
20150543	Vågå - KBN - PT rente	16.11.2024	16.11.2045	9 959 400	4,850	0,0000	4,8500	16.11.2045	-99 252,92
20110592	Vågå - KBN - PT rente	21.10.2024	22.10.2046	5 895 403	4,850	0,0000	4,8500	22.10.2046	-79 902,90
20170637	Vågå - KBN - Fast - 06.12.27	06.12.2024	06.12.2047	12 857 480	2,390	0,0000	2,3900	06.12.2027	-44 386,88
20180661	Vågå - KBN - Fast - 21.12.28	21.12.2024	21.12.2048	13 287 820	2,660	0,0000	2,6600	21.12.2028	-37 309,25
20190558	Vågå - KBN - Fast - 28.11.29	28.11.2024	29.11.2049	6 888 000	2,520	0,0000	2,5200	28.11.2029	-29 893,92
20210529	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	23.12.2024	27.12.2051	22 925 960	4,050	0,6000	4,6500	23.03.2026	-115 489,52
20220438	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	12.12.2024	12.03.2053	51 839 350	4,170	0,7000	4,8700	12.03.2026	-350 635,60
20230179	Vågå - KBN - PT rente	24.07.2023	24.07.2053	122 400 656	4,850	0,0000	4,8500	24.07.2053	-81 320,98
20240453	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	18.12.2024	18.12.2054	75 662 940	4,080	0,7000	4,7800	18.03.2026	-442 039,71
KLP				151 812 688			3,5262		-3 008 801,93
8317.50.49730	Vågå - KLP - PT rente	20.12.2024	20.12.2029	1 433 454	4,830	0,0000	4,8300	20.12.2029	-7 966,86
8317.50.20309	Vågå - KLP - Fast - 18.03.30	16.09.2024	16.09.2038	28 268 519	2,070	0,0000	2,0700	18.03.2030	-217 808,94
8317.54.66250	Vågå - KLP - Fast - 12.10.26	12.10.2024	12.10.2041	7 377 280	2,360	0,0000	2,3600	12.10.2026	-52 231,14
8317.53.50414	Vågå - KLP - Fast - 01.10.30	01.10.2024	01.10.2044	7 475 874	1,551	0,0000	1,5510	01.10.2030	-38 328,18
8317.50.50445	Vågå - KLP - NIBOR m/flyt margin	07.12.2024	07.12.2044	4 251 786	4,200	0,7000	4,9000	07.03.2026	-31 829,34
8317.56.98712	Vågå - KLP - Fast - 15.04.30	15.10.2024	15.04.2050	13 412 113	1,685	0,0000	1,6850	15.04.2030	-65 914,95
8317.65.10830	Vågå - KLP - Grønn NIBOR m/flyt margin	18.12.2024	18.12.2054	4 431 200	4,080	0,6000	4,6800	18.03.2026	-25 346,46
8317.65.60722	Vågå - KLP - PT rente	09.04.2025	09.04.2055	56 492 000	4,830	0,0000	4,8300	09.04.2055	-2 341 740,43
8317.67.74919	Vågå - KLP - PT rente	02.12.2025	02.12.2055	28 670 462	4,830	0,0000	4,8300	02.12.2055	-227 635,61
Totalt				592 178 294			3,9050		-5 180 903,12

Portefølje & Lånenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Totalrente	Påløpte renter
Husbanken				42 120 378	4,1556	-562 547,89
11484554	Vågå - Husbanken - Kjøpslån - PT rente	01.11.2024	01.05.2027	168 611	4,1570	-1 788,91
11513002	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.10.2024	01.04.2035	2 159 084	4,1570	-31 104,06
11520499	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.10.2024	01.04.2037	3 088 374	4,1350	-10 496,24
11528987	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.10.2024	01.04.2039	1 485 006	4,1570	-21 393,20
11532097.10	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.07.2024	01.07.2040	1 936 467	4,1570	-6 616,35
11532097.40	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.07.2024	01.01.2046	1 088 568	4,1570	-3 719,32
11535044	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.11.2024	01.11.2041	2 104 218	4,1570	-22 325,12
11537708	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.08.2024	01.08.2042	2 215 938	4,1570	-48 661,51
11539780	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.11.2024	01.05.2048	2 250 000	4,1570	-23 871,82
11542081	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.11.2024	01.05.2049	2 350 000	4,1570	-24 932,79
11544249	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.09.2024	01.09.2046	3 294 112	4,1570	-59 557,91
11545018	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.09.2024	01.03.2047	3 440 000	4,1570	-62 195,58
11545640	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.11.2024	01.11.2047	5 280 000	4,1570	-56 019,21
11545895	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.09.2024	01.03.2043	3 500 000	4,1570	-63 280,38
11547093	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	22.02.2024	01.03.2049	3 760 000	4,1570	-67 981,21
11549034	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	29.09.2025	01.10.2050	4 000 000	4,1570	-58 604,27
Totalt				42 120 378	4,1556	-562 547,89

Type	Referansenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Beløp	Rente	Påløpte renter
------	-----------------	------	-----------	--------------	-------	-------	----------------

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittrenten (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og gjeldsbrevet med samme løpstid. I det norske markedet benyttes gjeldsbrevet som målestokk, mens man i Europa ved det samme benytter statensrenten

Ordliste, forklaringer og beregninger

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjøringsrisiko er risiko for tap og likvidetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjøringsfunksjonene. Oppgjøringsrisiko omfatter kredittrisiko, likvidetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo Børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t. rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata og er et estimat. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån og for fastrenteobligasjoner kan avvike noe.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginen som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Ordliste, forklaringer og beregninger

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prislefølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro. Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.